

Tietotilinpäätös 2025

TUUSULA

Tekemisen taidetta.

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Tietosuoja organisaation näkökulmasta	3
<i>Vastuut ja viitekehys.....</i>	<i>3</i>
<i>Tietosuojaorganisaatio</i>	<i>4</i>
<i>Tietosuojaa ohjaava dokumentaatio.....</i>	<i>5</i>
<i>Tietosuojakoulutukset.....</i>	<i>6</i>
<i>Tietosuojariskien hallinta</i>	<i>7</i>
<i>Vaikutustenarvioinnit.....</i>	<i>8</i>
Tietosuoja kuntalaisen näkökulmasta	10
<i>Mistä henkilötiedot saadaan ja mihin niitä siirretään?.....</i>	<i>10</i>
<i>Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset</i>	<i>11</i>
<i>Rekisteröidyn oikeuksiin liittyvät pyynnöt.....</i>	<i>11</i>
<i>Tietopyynnöt</i>	<i>12</i>
Tietosuojatyön kehittäminen	13
<i>Tietosuojan kehittäminen vuonna 2025.....</i>	<i>13</i>
<i>Tietosuojan kehittämisen teemat vuodelle 2026</i>	<i>14</i>

Valmistelija:

kehittämis- ja digijohtaja Timo von Behr

Johdanto

Tietotilinpäätös on osa tietosuojan toteutumisen seuranta ja EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen määrittelemää osoitusvelvollisuutta. Osoitusvelvollisuus tarkoittaa sitä, että organisaation pitää pystyä osoittamaan noudattavansa tietosuoja-asetusta henkilötietojen käsittelyssä sekä toteuttavansa tietosuojaperiaatteita myös käytännössä.

Osoitusvelvollisuuden toteuttaminen edellyttää, että henkilötietojen käsittelyyn liittyvät prosessit ja tietosuojaperiaatteiden käytännön toteuttaminen dokumentoidaan. Tietotilinpäätös on tärkeä osa tätä dokumentointia ja se toimii myös sisäisen ja ulkoisen valvonnan raporttina.

Tietotilinpäätös tarjoaa ajantasaisen tilannekuvan organisaation henkilötietojen käsittelyn nykytilasta ja arvion tietosuojan toteutumisen tasosta. Tietotilinpäätöksessä kartoitetaan myös henkilötietojen käsittelyyn liittyviä kehittämistarpeita ja niiden edellyttämiä toimenpiteitä.

Tuusulan kunta laatii tietotilinpäätöksen vuosittain. Tähän tietotilinpäätökseen on koottu tietosuoja koskevaa tietoa vuodelta 2025.

Tietosuoja organisaation näkökulmasta

Vastuut ja viitekehys

Tietosuoja-asetuksen mukaan **rekisterinpitäjä** on vastuussa omien henkilötietoja sisältävien tietovarantojensa osalta tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesta käsittelystä. Vaatimustenmukainen käsittely toteutetaan tarvittavin teknisin ja organisatorisin toimenpitein, joilla tarkoitetaan esimerkiksi henkilöstön koulutuksia, sisäisiä ohjeita ja määräyksiä, salassapitosopimuksia ja -sitoumuksia, sekä teknisempiä toimenpiteitä, kuten monivaiheista kirjautumista ja tietojen elinkaarenhallintaa. Tuusulan kunnassa rekisterinpitäjinä ovat vuonna 2025 toimineet joko kunnanhallitus tai lautakunnat oman vastuualueensa mukaisesti.

Henkilötietojen käsittelijä on ihminen tai organisaatio, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun. Henkilötietojen käsittelijä voi olla esimerkiksi IT-palveluntarjoaja, jolla on pääsy rekisterinpitäjän henkilötietoihin.

Henkilötietoja ovat kaikki tiedot, jotka liittyvät tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan henkilöön. Henkilötietojen käsittely tarkoittaa kaikkia henkilötietoihin kohdistuvia toimenpiteitä, joita henkilötietoon kohdistuu. Käsittelyä on esimerkiksi henkilötietojen kerääminen, säilyttäminen, käyttö, siirto ja luovuttaminen.

Tietosuojan kansallisena **valvontaviranomaisena** toimii tietosuojavaltuutetun toimisto. Myös tietosuojatietoisuuden edistäminen, tietosuojaa koskevat selvitykset ja tarkastukset sekä rikkomuksista seuraavien hallinnollisten seuraamuksien määrittely kuuluu tietosuojavaltuutetun toimiston tehtäviin.

Tuusulan kunnan yhteyshenkilönä tietosuojavaltuutetun toimistoon päin toimii **tietosuojavastaava**. Tavallisin tietosuojavastaavan toimistoon ollaan yhteydessä, jos kunnassa tapahtuu tietoturvaloukkaus, joka aiheuttaa riskin rekisteröidylle.

Tietosuoja-asetuksen mukaisia **tietosuojaperiaatteita** on noudatettava aina, kun käsitellään henkilötietoja. Rekisterinpitäjän on myös pystyttävä osoittamaan, että tietosuojaperiaatteet toteutuvat, kun henkilötietoja käsitellään. Tietosuoja-asetuksen mukaisia tietosuojaperiaatteita ovat seuraavat:

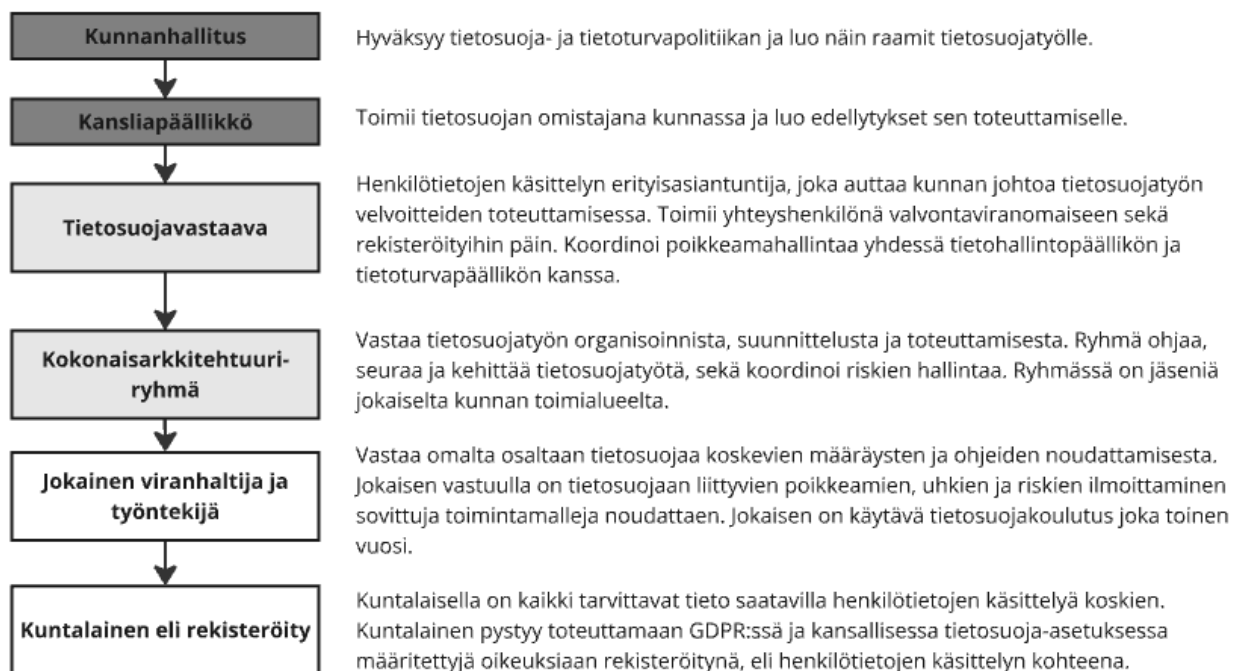
- Henkilötietoja on käsiteltävä asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi
- Henkilötietoa on kerättävä ja käsiteltävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten
- Henkilötietoja on kerättävä vain tarpeellinen määrä käsittelyn tarkoitukseen nähden
- Henkilötietoja on päivitettävä aina tarvittaessa: epätarkat ja virheelliset henkilötiedot on poistettava tai oikaistava viipymättä
- Henkilötietoja on säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten

- Henkilötietoja on käsiteltävä luottamuksellisesti ja turvallisesti

Tietotilinpäätöksen tavoitteena on lisätä luottamusta siihen, että organisaatiossa noudatetaan edellä mainittuja tietosuojaperiaatteita.

Tietosuojaorganisaatio

Tietosuojaan tulee kiinnittää huomiota läpi koko organisaation. Ylin johto on viime kädessä vastuussa tietosuojan toteutumisesta, sen toteuttamistavoista ja toteutumisen seurannasta; Tuusulan kunnassa ylimmän johdon asemassa toimii kunnanhallitus. Tietosuojavastaava neuvoo ja kouluttaa tarvittaessa, koordinoi tietosuojatyötä sekä toimii yhteyshenkilönä viranomaiseen päin. Kuvassa 1 on kuvattu Tuusulan tietosuojatyön organisointitapa vuonna 2025.

Kuva 1 Tietosuojaorganisaatio Tuusulan kunnassa vuonna 2025

Tietosuoja ohjaava dokumentaatio

Jokaisen Tuusulan tietojärjestelmiä käyttävän työntekijän, luottamushenkilön tai kolmannen osapuolen henkilön tulee allekirjoittaa **tietosuoja- ja tietoturvasitoumus** ennen työn aloittamista.

Tuusulan **tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka** on ylimmän johdon hyväksymä asiakirja, joka määrittelee kunnan tietosuojatoiminnan tason ja menettelytavat. Poliittikka koskee koko henkilöstöä.

Tietosuoja ja tietoturvaa käsitteleviä **ohjeita** on lukuisia aina sähköpostin tietoturvallisesta käytöstä henkilötietojen käsittelyn yleisohjeeseen. Jokaisen kunnan työntekijän tulee perehtyä tietosuoja koskeviin ohjeisiin.

Tuusulan kunnan tietosuojaan liittyviä ohjeita ja lomakepohjia ylläpidetään kunnan intranet-sivustolla, missä ne ovat koko henkilöstön luettavissa. Sivustolta löytyy myös helpot ohjeet tietoturvaloukkauksen asianmukaiseen ilmoittamiseen sekä tietosuojavastaavan ja tietoturvaryhmän yhteystiedot.

Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvän ohjeiston koordinointiin liittyvät vastuut on jaettu eri asiantuntijoille määriteltujen vastuualueiden mukaisesti. Vastuut on määritelty ja kuvattu digitaalisen turvallisuuden hallintajärjestelmässä.

EU:n tietosuoja-asetuksen ja kansallisen tietosuojalain lisäksi kuntaorganisaation tietosuojaytyöhön vaikuttavat useat muutkin lait, kuten esimerkiksi julkisuuslaki, tiedonhallintalaki, opetus- ja koulutusalan tietosuoja koskevat erityislait sekä laki sähköisen viestinnän palveluista. Moninaisesta ja muuttuvasta lainsäädännöstä johtuen kunnan tietosuojaohjeistuksen ajan tasalla pitäminen on haastavaa, mutta välttämätöntä.

Vuonna 2025 käytössä olivat seuraavat ohjeet:

- Tietosuoja- ja tietoturvasitoumus
- Tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka
- Henkilötietojen käsittelyn yleisohje
- Ohje tietosuoja- ja tietoturvariskien arvioimiseen ja hallintaan
- Etätyönä tehtävän asiakastyön tietosuojaohje
- Rekisteröityjen informointikäytäntöjä koskeva ohje
- Henkilötietojen tietosuoja- ja tietoturvaloukkauksista ilmoittamisen ohje
- Henkilötietojen tallentaminen ja käsittely O365 -pilvipalveluissa
- Turvakiellon alaisten tietojen käsittelyohje
- Sosiaalisen median tietosuojaohje
- Turvapostiohje
- Kyselyiden tietosuojaohje
- Ohje luottamushenkilöille koskien tietojen julkisuutta ja salassapitoa

- Ohje tietosuojaselosteiden täyttämiseen
- Ohje henkilötietojen korjaus- ja tarkastuspyyntöjä koskien

Tiedonhallintaa, tietosuojaa ja tietoturvaa ohjaavat myös mm. seuraavat sisäiset dokumentit ja aineistot:

- Tiedonhallintamalli
- Tiedonohjaussuunnitelma
- Vaikutustenarvioinnin mallipohja
- Tietopyyntöohjeet ja lomakkeet

Tietosuojakoulutukset

Voimassaolleen tietosuoja- ja tietoturvapoliitiikan mukaan jokainen kunnan henkilöstöön kuuluva on velvollinen suorittamaan itseopiskeluna omaan työtehtäväänsä soveltuvat virtuaalisen koulutusympäristön kurssit joka toinen vuosi. Uuden työntekijän tulisi suorittaa tarvittavat kurssit koeajan kuluessa. Esihenkilön vastuulla on seurata alaistensa suorituksia ja muistuttaa suoritusten tärkeydestä esimerkiksi kehityskeskusteluiden yhteydessä.

Vuonna 2025 Tuusulan kunta vaihtoi tietosuojakoulutuksiin käytettyä oppimisympäristöä Navisec Flex -ympäristöstä Eduhouse-ympäristöön. Toukokuusta 2025 eteenpäin Eduhouse-oppimisympäristössä oli saatavilla seuraavat opintokokonaisuudet (suluissa koulutusten suorituskerrat):

- Tietosuoja ja tietoturva kuntatyössä (723)
- Tietosuoja henkilöstöasioissa (71)
- Tietosuoja opetuksessa (547)
- Tietosuoja varhaiskasvatuksessa (23)

Aikaisemmin koulutusten suorituskääriä on seurattu kahden vuoden jaksoissa. Edellisiin jaksoihin peilattuna vuonna 2025 suoritettiin lähes saman verran koulutuksia kuin vuosina 2022-2023 ja 2023-2024. Koulutusmäärät ovat viimeisten vuosien aikana olleet nousussa, mutta kattavuudesta ei ole saatu laajempaa tilannekuvaa. Eduhouse-oppimisympäristössä on ollut tarjolla myös laaja valikoima tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä syventäviä kursseja, joita työntekijät ovat voineet suorittaa tarpeidensa ja kiinnostuksensa mukaisesti.

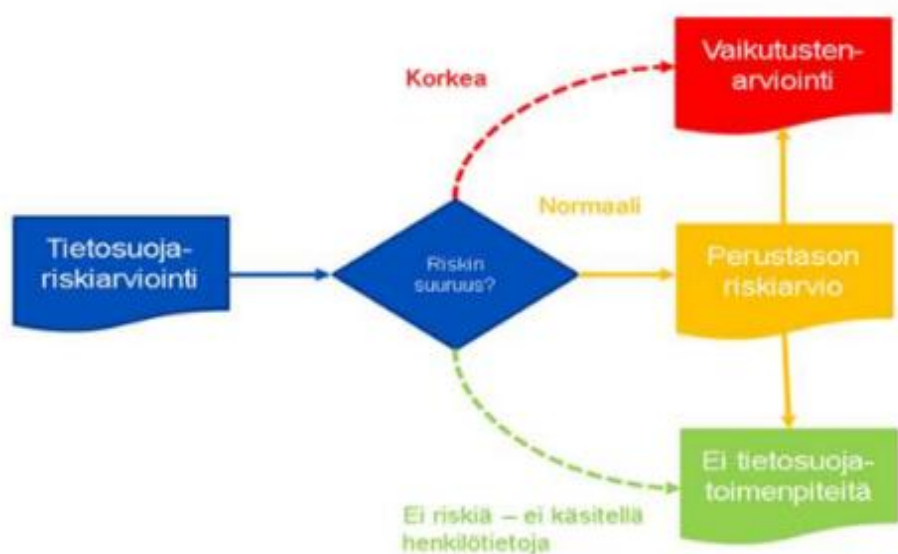
Tietosuoja-riskien hallinta

EU:n yleinen tietosuoja-asetus edellyttää rekisterinpitäjältä riskilähtöistä toimintamallia, jossa henkilötietojen käsittelyn riskejä arvioidaan säännöllisesti ja tehdään tarvittavat korjaavat toimenpiteet, mikäli tunnistetaan sellaisia riskejä, joita ei hyväksytä sellaisenaan.

Tietosuoja- ja tietoturvariskien hallintaprosessi koostuu riskien arvioinnista, niiden käsittelystä ja vaikutusten tunnistamisesta, riskien pienentämisestä tai sietämisestä, tarvittavista toimenpiteistä ja riskien seurannasta. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvien riskien arviointi on tehtävä lähtökohtaisesti rekisteröityyn kohdistuvien riskien näkökulmasta.

Tuusulan kunnassa käytössä olevassa tietosuoja-riskien arvioinnin prosessissa henkilötietoon sisältyvän tietosuoja-riskin suuruutta pyritään ensin arvioimaan asteikolla *ei riskiä - normaali - korkea*. Ensiarvio tehdään riskien alkukartoituslomakkeen avulla ja tulosten perusteella valitaan sopiva työkalu arvioinnin jatkamiseksi.

Jos alkukartoituksessa todetaan, että henkilötietojen käsittelyyn ei sisälly mitään riskiä (eli henkilötietoja ei käytännössä käsitellä), ei tarvita enempää tietosuojatoimenpiteitä. Jos riskitaso on normaali, riittää perustason riskiarvion tekeminen. Tietojärjestelmämuutoksissa perustason riskiarvio on kytketty osaksi pakollista arkkitehtuurihyväksynnän prosessia. Mikäli perustason tietosuoja-arvion pohjalta havaitaan korkeaan riskitasoon viittaavia tekijöitä, kuten laajamittaista arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyä, tulee käsittelystä toteuttaa laajempi vaikutustenarviointi. Tuusulan kunnan tietosuoja-riskien arviointimalli on kuvattu kuvassa 2.

Kuva 2 Tietosuoja-riskien arvioinnin prosessi

Vaikutustenarvioinnit

Vaikutustenarviointi on tärkeä työkalu, jolla varmistetaan, että tietosuojaa henkilötietojen käsittelyssä toteutuu EU:n tietosuojalain mukaisesti. Mikäli tietosuojariskien alkukartoitus osoittaa, että henkilötietoihin kohdistuu syytä tai toisesta korkeaa riskiä, tulee käsittelystä toteuttaa vaikutustenarviointi. Vaikutustenarviointiprosessi on kuvattu kuvassa 3.

Vaikutustenarviointi toteutetaan lähtökohtaisesti työpajatoiteutuksella, johon osallistuvat esimerkiksi hankinnasta tai projektista vastaava taho, tietosuojavastaava sekä muut oleelliset tahot, jotka henkilötietojen käsittelyprosessiin kytkeytyvät. Työpajat voidaan järjestää joko ulkopuolisen palveluntarjoajan ohjaamina tai sisäisenä toteutuksena. Vaikutustenarvioinnissa hyödynnetään yhteisiä dokumenttipohjia, joilla varmistetaan arvioinnin kattavuus ja yhdenmukaisuus.

Työpajoissa pyritään tunnistamaan henkilötietojen käsittelyn riskejä ja tunnistamaan niiden merkittävyys. Työpajojen jälkeen laaditaan havaituista riskeistä listaus, sovitaan riskien käsittelytavat, vastuhenkilöt sekä aikataulu sovituille toimenpiteille. Tärkeää on, että sovittujen toimenpiteiden toteutumista seurataan ja toteutumisen jälkeen tehdään uusi riskiarvio. Näin saadaan selville jäännösriskien suuruus ja tehdään johtopäätökset siitä, ovatko riskit toimenpiteiden jälkeen sillä tasolla, että henkilötietojen käsittely voi alkaa tai jatkua.

Jos vaikutustenarviointi osoittaa, että käsittely aiheuttaa korkean riskin rekisteröidylle, eivätkä tehdyt toimenpiteet ole riittäviä, toteutetaan ennakkokuuleminen. Ennakkokuulemistä koskeva pyyntö toimitetaan tietosuojaviranomaiselle ja sen laatii kunnan tietosuojavastaava.

Kuva 3 Tietosuojan vaikutustenarvioinnin prosessi (Lähde: Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Vuonna 2025 vaikutustenarvioinnit toteutettiin seuraaviin tietojärjestelmiin liittyen:

- Microsoft 365 opetusympäristössä
- Visma Inschool / Wilma
- Dynasty 10 -asianhallintajärjestelmä
- Hellewi-järjestelmä iltapäiväkerhoihin ilmoittautumiseen

Vaikutustenarvioinnit eivät tuoneet esiin sellaista rekisteröityihin kohdistuvaa riskitasoa, joka olisi estänyt järjestelmän käyttöönottoa tai käytön jatkamista. Jäännösriskien suuruudet ja vaikutustenarviointien perusteella tehdyt toimenpiteet on dokumentoitu digitaalisen turvallisuuden hallintajärjestelmään.

Tietosuoja kuntalaisen näkökulmasta

Rekisterinpitäjä on velvollinen toimittamaan rekisteröidylle henkilötietojen käsittelyä koskevia tietoja. Tiedot on annettava tiiviissä, läpinäkyvässä ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Rekisterinpitäjän on lisäksi helppotettava rekisteröidyn oikeuksien toteuttamista ohjeistamalla ja luomalla toimintamallit oikeuksien toteutumiselle.

Tuusulan kunta antaa tarvittavan informaation henkilötietojen käsittelystä kunnan internet-sivuilla, missä kuvataan Tuusulan kunnan tapaa käsitellä henkilötietoja sekä kerrotaan rekisteröidyn oikeuksista. Lisäksi sivuilta löytyy tietosuojaselosteet, joissa kerrotaan henkilötietojen käsittelystä tarkemmin.

Vuonna 2025 digitaalisen turvallisuuden hallinnan tietojärjestelmän käyttöä laajennettiin niin, että tietosuojaselosteet muodostuvat ja julkaistaan automaattisesti järjestelmässä ylläpidettyjen tietojen perusteella. Tietosuojaselosteet on jäsennetty tietovarannoittain niin, että jokaisesta tietovarannosta löytyy julkisesti seuraavat tiedot:

- pää tietovaranto, tietovarannot ja tietoaaineistot sekä kuvaus niiden tietosisällöstä
- rekisterinpitäjän ja tämän edustajan yhteystiedot
- tietosuojavastaavan yhteystiedot
- henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset
- tieto henkilötietojen säännönmukaisista luovutuksista
- henkilötietojen säilytysaika (jos se ei mahdollista, säilytysajan määrittämiskriteerit)
- rekisterin ylläpitojärjestelmät ja suojauksen periaatteet
- rekisteröidyn oikeus saada pääsy tietoihin
- oikeus tiedon oikaisemiseen
- muut oikeudet

Jokaiselle tietoaaineistolle on nimetty vastuhenkilö, joka vastaa kyseisen tietoaaineiston tietosuojasta, rekisteriselosteen lainmukaisuudesta, rekisteröityjen tietopyyntöihin vastaamisesta ja muiden rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta.

Mistä henkilötiedot saadaan ja mihin niitä siirretään?

Tuusulan kunnan henkilöstön sekä kuntalaisten henkilötiedot saadaan pääsääntöisesti rekisteröidyltä itseltään tai viranomaiselta. Henkilötietoja voidaan siirtää kunnan sisäisissä järjestelmissä järjestelmästä toiseen, jos käyttötarkoitus pysyy samana. Sekä kunnan työntekijöiden, että kuntalaisten siirretään toisille rekisterinpitäjille ainoastaan rekisteröidyn suostumuksella tai lainsäädäntöön perustuen.

Tuusulan kunta ei lähtökohtaisesti siirrä keräämiään henkilötietoja EU/ETA -alueen ulkopuolelle.

Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset

Henkilötietojen tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tapahtumaa, jossa henkilötietoja katoaa, muuttuu, tai niihin pääsee käsiksi tahoja, joilla ei ole oikeutta käsitellä tietoja. Tietoturvaloukkaukset voivat tapahtua tahallisesti tai vahingossa. Tyypillisiä henkilötietojen tietoturvaloukkauksia Tuusulan kunnassa ovat lähivuosina olleet tietojen lähettäminen epähuomiossa väärälle henkilölle, tietojen näkyminen laajemmalle henkilömäärälle kuin on tarkoitus tai tietojenkalastelun seurauksena tapahtunut tietovuoto. Tietoturvaloukkauksesta voi seurata esimerkiksi identiteettivarkaus, mainehaitta tai salassapitovelvollisuuden alaisen henkilötiedon paljastuminen.

Tuusulan kunta ohjeistaa työntekijöitään ilmoittamaan tietoturvapoikkeamista intranet-sivustolta löytyvien ohjeiden avulla. Ilmoitus tietoturvaloukkauksesta tulee ohjeistuksen mukaisesti tehdä matalalla kynnyksellä.

Ilmoituksen saapumisen jälkeen arvioidaan, minkä tasoinen riski tietoturvaloukkauksesta aiheutuu sen kohteena olleille henkilöille. Riskin taso määrittää toimenpiteet, joihin rekisterinpitäjä ryhtyy. Mikäli loukkauksesta voi aiheutua riski luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille täytyy siitä ilmoittaa valvontaviranomaiselle, eli tietosuojavaltuutetun toimistoon. Jos loukkaus aiheuttaa todennäköisesti korkean riskin rekisteröidyn oikeuksille ja vapauksille, tulee siitä ilmoittaa myös suoraan rekisteröidylle. Ilmoitukset tehdään kunnan tietosuojavastaavan toimesta.

Tietoon tulleet tietoturvaloukkaukset dokumentoidaan digitaalisen turvallisuuden hallintajärjestelmään. Vuoden 2025 aikana tapahtui yhteensä kuusi (6) henkilötietojen tietoturvaloukkausta, joista viisi (5) tapahtui opetuksen tai varhaiskasvatuksen piirissä. Valvontaviranomaiselle tehtiin ilmoitus kolmesta (3) henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta.

Rekisteröidyn oikeuksiin liittyvät pyynnöt

Rekisteröidyllä on erilaisia oikeuksia liittyen omiin henkilötietoihinsa ja niiden hallintaan. Rekisteröidyn oikeuksiin lukeutuvat:

- saada tietoja henkilötietojensa käsittelystä
- saada tutustua tietoihin
- oikeus tietojen oikaisemiseen
- oikeus tietojen poistamiseen
- oikeus käsittelyn rajoittamiseen
- oikeus vastustaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen

- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi

Rekisteröidyn oikeuksia sovelletaan eri tavoin riippuen siitä, mikä on ollut henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste. Jos oikeusperuste on esimerkiksi lakisääteinen, ei oikeutta tietojen poistamiseen voi aina soveltaa.

Rekisterinpitäjän on helpotettava rekisteröidyn oikeuksien toteutumista. Tuusulan kunnalla on erillinen verkkosivu rekisteröidyn oikeuksille. Siellä kerrotaan mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja miten niitä voi toteuttaa.

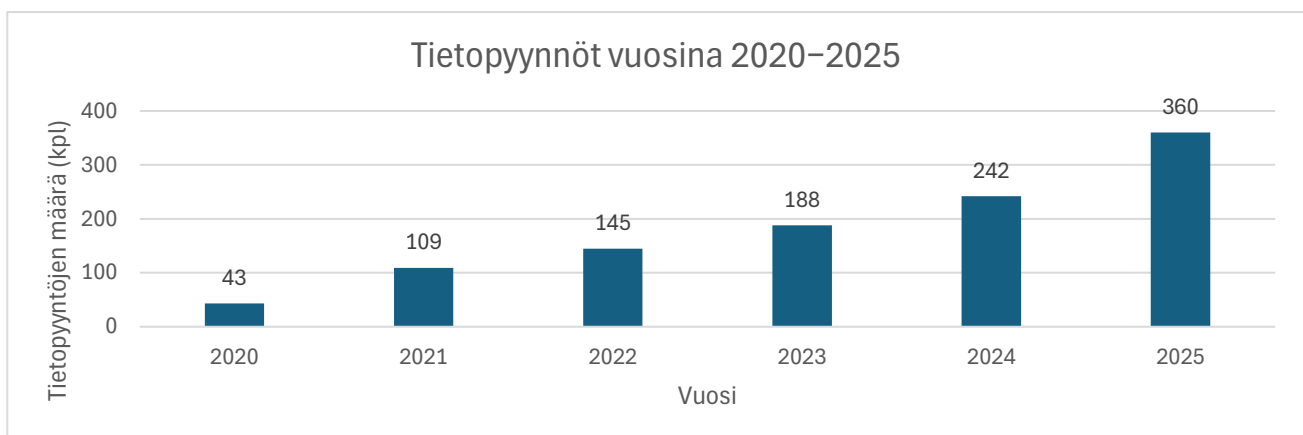
Pääsääntöisesti EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisia rekisteröityjen oikeuksia voi toteuttaa Tuusulassa täyttämällä verkkosivulta löytyvän sähköisen lomakkeen tai toimittamalla lomakkeen TuusInfon palvelupisteeseen. Sähköisen lomakkeen käyttäminen vaatii vahvaa tunnistautumista. Paperiversion toimittamisen yhteydessä tulee myös varautua todistamaan henkilöllisyytensä.

Tietopyynnöt

Julkisuuslain mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Tuusulan kunnan asiakirjoja koskevat tietopyynnot suunnataan asiasta vastaavalle viranhaltijalle tai toimialueelle. Tietopyynnön voi lähettää käyttämällä sähköisen asiointin lomakkeita, mikä edellyttää vahvaa tunnistautumista.

Tietopyyntöjen, kuten tietoturvaloukkausten, määrä on kasvanut tasaisesti viime vuosina. Viime vuosien kasvua selittää sekä aktivoitunut poliittinen ympäristö että tietopyyntöjen parantunut hallinta, jonka myötä tietopyynnot hallitaan ja tilastoidaan keskitetysti kunnan asianhallintajärjestelmän kautta.

Seuraavan sivun taulukosta löytyy julkisuuslain perusteella saapuneiden tietopyyntöjen lukumäärä vuosina 2020–2025. Luvut sisältävät kaikki julkisuuslain perusteella tulleet julkisten tai salaisten asiakirjojen tietopyynnot sekä EU:n tietosuoja-asetuksen mukaiset henkilötietojen tarkastuspyynnot.

Kuva 4 Tietopyyntöjen määrän kehitys Tuusulan kunnassa vuosina 2020–2025

Tietosuojatyön kehittäminen

Tietosuojan kehittäminen vuonna 2025

Vuonna 2024 aloitimme tiedonhallintamallin kuvaamisen Digiturvamalli-sovellukseen, joka on vuoden 2025 aikana muodostunut Tuusulan kunnan digitaalisen ympäristön tietoturvan ja -suojan hallinnan tietojärjestelmäksi. Vuoden 2025 aikana saimme tiedonhallintamalliin liittyvän dokumentaation merkittävästi aikaisempaa kattavammaksi ja laadukkaammaksi.

Systemaattisen dokumentoinnin myötä saimme vuoden 2025 aikana Digiturvamallin avulla automatisoitua tietosuojaselosteiden tuottamisen ja julkaisun kunnan verkkosivuille. Yhdenmukaiset ja tietovarannoittain muodostetut tietosuojaselosteet helpottavat kuntalaisia löytämään tietoa halutusta osa-alueesta, vähentävät pistemäisen henkilötietojen käsittelyn riskejä ja tukevat tietosuojaselosteiden sisällön hallittua ylläpitämistä. Samalla tavalla automatisoitiin myös asiakirjajulkisuuskuvauksen tuottaminen ja julkaisu.

Kokonaisarkkitehtuuriryhmän toimintaa kehitettiin niin, että ryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa laajemmalla kokoonpanolla, johon on nimetty vähintään kaksi keskeistä edustajaa kultakin toimialueelta. Laajennetun kokonaisarkkitehtuuriryhmän kautta pyritään lisäämään tietoisuutta kunnan digitaalisen ympäristön sekä siihen liittyvän tietoturvan ja -suojan hallinnasta sekä parantamaan aiheeseen liittyvää vuoropuhelua koko kunnan tasolla.

Keskeisenä digitaalisen ympäristön tietoturvan ja -suojan hallintaprosessina on kehitetty arkkitehtuurihyväksynnän prosessia. Arkkitehtuurihyväksyntä on pakollinen kaikille kunnassa tehtäville tietojärjestelmämuutoksille, ja sen avulla voidaan varmistaa myös muutokseen liittyvät turvallisuusnäkökulmat. Samalla varmistetaan, että muutokset dokumentoidaan sääntelyn mukaisesti osaksi digitaalisen turvallisuuden hallinnan tietojärjestelmää.

Tekniseen tietoturvan kehittämiseen liittyen hankittiin vuoden 2025 lopulla Microsoft 365 -ympäristön tietoturvakartoitus, jonka loppuraportti saadaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Samaan aikaan hankittiin myös rakenteettoman tiedon kartoitus, jonka tarkoituksena on tuottaa ymmärrys sekä konesali- että pilviympäristöissä hallitusta rakenteettomasta tiedosta erityisesti tiedon arkaluontoisuuden ja suojausten näkökulmasta. Myös rakenteettoman tiedon kartoituksen loppuraportti saadaan käyttöön vuoden 2026 alussa.

Henkilöstön tietosuojakoulutuksissa siirryttiin Navisec-järjestelmästä kunnalla laajemmin käytössä olevaan Eduhouse-järjestelmään, jonne paketoitiin tietosuojaan liittyvät koulutuskokonaisuudet työrooleihin perustuen.

Tuusulan kunnan tietosuojavastaava vaihtui vuoden 2025 keväällä, kun rooliin nimetty henkilö irtisanoutui kunnan palveluksesta. Tietosuojan lakisääteisten tehtävien jatkuvuuden varmistamiseksi päädyttiin hankkimaan

tietosuojavastaava palveluna GDPR Tech Oy:ltä määräaikaisella sopimuksella. Palvelun ensisijainen tavoite on varmistaa tietosuojavastaavan lakisääteisten tehtävien toteuttaminen, mutta palvelun piirissä on tehty myös rajattua kehittämistyötä. Muutoksen vuoksi tietosuojakävelyitä ei onnistuttu toteuttamaan vuoden 2025 aikana, mutta kävelyitä suunniteltiin ja aikataulutettiin vuoden 2026 alkuun.

Tietosuojan kehittämisen teemat vuodelle 2026

Tietosuojatyön kehittämiseen tulee panostaa voimallisesti vuoden 2026 aikana. Tähän kannustaa mm. lain-säättäjän suunnittelema tietosuoja-asetuksen mukaisen hallinnollisen seuraamusmaksun ulottaminen myös julkisen sektorin toimijoihin. Muutoksen ennakkoidaan tulevan voimaan seuraavien vuosien aikana. Tietosuojan laiminlyönnistä koituva seuraamusmaksu voi olla enintään 4 % liikevaihdosta tai 20 miljoonaa euroa.

Tietosuojatyön kehittämisen osalta panostamme vuonna 2026 seuraaviin teemoihin:

1. Kokonaisarkkitehtuurin, tietosuojan ja riskienhallinnan johtaminen

Hallittu kokonaisarkkitehtuuri on yksi keskeisimmistä tekijöistä tietosuojan integroimiseksi osaksi keskeisiä prosesseja ja kunnan päivittäistä toimintaa. Hallitun kokonaisarkkitehtuurin myötä tietosuojatyötä voidaan myös johtaa entistä kokonaisvaltaisemmin. Kokonaisarkkitehtuurityön kautta voidaan esimerkiksi suunnata tietosuojatyön rajalliset resurssit kriittisimpien tietojen ja tietojärjestelmien suojaukseen, varmistaa yhdenmukainen rekisteröityjen informointi sekä ylläpitää entistä parempaa tilannekuvaa digitaalisen ympäristön tietosuojariskeistä.

Vuoden 2026 aikana panostetaan tietosuojan ja riskienhallinnan johtamiseen osana kokonaisarkkitehtuuria. Digiturvamallin dokumentaation laatua parannetaan, johtamisen prosesseja kehitetään, johtamisrakenteita selkeytetään ja digitaalisen ympäristön tietoturvariskien hallinta tuodaan osaksi Digiturvamallia. Kehitystyön avulla varmistetaan, että tietosuojatyötä johdetaan resurssitehokkaasti osana laajempaa kokonaisuutta.

2. Digitaalisen tiedon hallintakäytäntöjen kehittäminen

Digitaalisen tiedon saatavuus on noussut esiin Tuusulan kunnan henkilöstökyselyissä erityisenä kehittämis-kohteena. Tiedon hallintaan liittyvät toimintamallit ja työkalut ovat kriittisessä roolissa niin hallinnollisen kuin teknisen tietosuojan mahdollistamisessa.

Vuoden 2026 aikana aloitetaan kehitystyö digitaalisen tiedon hallintakäytäntöjen ja työkalujen kehittämiseksi. Työssä panostetaan erityisesti tietojärjestelmien ulkopuoliseen rakenteettoman tiedon hallintaan huomioiden sekä hallinnolliset että tekniset näkökulmat.

3. Tietoturvaan ja -suojaan keskittyvä sisäinen ohjeistus ja osaaminen

Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät koulutukset ja osaaminen ovat arjen tietosuojan perusta. Tietosuojakoulutusten suorittamisessa on edellisinä vuosina havaittu kehittämisen kohteita, minkä lisäksi Tuusulan kunnassa on tunnistettu puutteita arjen tietosuojatyön ja -prosessien tunnettuudessa.

Vuoden 2026 aikana kunnan tietoturvaan ja -suojaan liittyviä intranet-sivuja kehitetään käyttäjälähtoisemmäksi ja tietosuojaan liittyvä ohjeistus päivitetään ajantasaiseksi. Tietosuojavastaavan tueksi toteutetaan tekoälyagentti, joka osaa vastata organisaation erilaisiin kysymyksiin tietosuojaan liittyen. Yleisten tietosuojakoulutusten seuranta viedään osaksi käyttöönotettavaa osaamisenhallintajärjestelmää, jossa koulutusten suorittamista voidaan valvoa myös henkilötasolla. Tuusulan kunnan tietoturva- ja tietosuojapolitiikka uudistetaan, ja erilaiset tietosuojaan liittyvät vastuut tarkennetaan käytännön toimintaan peilaten. Tuusulan kunnalle luodaan uudet tietoturvaan ja -suojaan liittyvät minimivaatimukset, joiden avulla varmistetaan riittävä tietoturvan taso erilaisissa järjestelmähankinnoissa.